

**Волинська обласна бібліотека для
юнацтва**

Серія «Інформаційний простір освіти»

ВІРТУАЛЬНІ ЕКСКУРСІЇ МУЗЕЯМИ У КРАЇНИ І СВІТУ

Веблогографічний путівник

Луцьк 2025

Волинська обласна бібліотека для юнацтва

Серія «Інформаційний простір освіти»

Віртуальні екскурсії музеями України і світу

Вебліографічний путівник

Луцьк 2024

УДК 016:069.15] (477+100)(036)

B52

Віртуальні екскурсії музеями України і світу : вебліогр. путівник / Волин. обл. б-ка для юнацтва ; уклад. Р. Тимошук. – Луцьк : [б. в.], 2024. – 20 с. – (Інформаційний простір освіти).

Сьогодні віртуальні екскурсії музеями є унікальною технологією, яка дозволяє розширити можливості e-Learning і освіти, зберегти культурну спадщину для нащадків і зробити відвідування будь-кого музею світу, природного дива або архітектурного шедевра доступним для всіх людей планети, що мають вихід в мережу Internet.

Вебліографічний путівник стане в нагоді всім потенційним віртуальним відвідувачам музеїв. Він пропонує перелік адрес електронних ресурсів відомих музеїв світу та України.

Путівник адресований вчителям, учням і всім, хто полюбить віртуальні подорожі Україною та світом.

Укладач Р. П. Тимошук

Обкладинка: В. Л. Новосад

Відповідальний за випуск А. С. Єфремова

© Укладач Р. П. Тимошук, 2024

© Волинська обласна бібліотека для юнацтва, 2024

Зміст

Передмова	4
Історія	5
Література	9
Мистецтво	11
Музеї природничих наук	15
Музеї науки та техніки	17
Інтернет-ресурси про віртуальні музеї та екскурсії	19

Передмова

Сучасна музейна педагогіка в Україні розвивається на основі музейної комунікації, збагачення її змісту, упровадження нових методик, спрямування на формування світогляду, творчих здібностей особистості засобами особливого впливу, виховання громадсько-патріотичної позиції учнівської молоді.

Важливою формою організації навчання в музейній педагогіці є музейна екскурсія – основна форма культурно-освітньої діяльності музею, заснована на колективному огляді музею під керівництвом фахівця.

Віртуальна екскурсія є вимушеним кроком у ситуації, коли фізично неможливо організувати безпосереднє відвідування об'єкту. Вона, на відміну від традиційної навчальної екскурсії, не потребує безпосереднього контакту з реальними об'єктами довкілля, які в умовах воєнного стану та запровадження дистанційного навчання просто неможливо забезпечити. Подібні заходи стали можливими завдяки впровадженню сучасних інформаційних технологій в освітній процес. Важливим є те, що віртуальні екскурсії створюють у глядача ефект присутності.

До переваг використання віртуальної екскурсії відносять:

- доступність, можливість повторного перегляду, наочність, наявність інтерактивних завдань;
- віртуальна екскурсія може бути використана на уроках чи лекціях із будь-якого предмету чи курсу з будь-якої теми;
- переважна більшість музеїв України, Європи, світу, з їх різноманітними, різногалузевими колекціями, мають онлайн забезпечення, що його, в актуальний для себе спосіб, можуть використовувати здобувачі освіти;
- онлайн-формат уможливорює поєднання різних видів діяльності здобувачів освіти, сприяє швидшому знаходженню та опрацюванню ними потрібної інформації, її кращій презентації;
- ознайомлення з інформацією, виконання відповідних пізнавальних завдань здійснюється цифровою мовою, зрозумілішою здобувачам освіти;
- наявний потенціал віртуальної екскурсії дає змогу долати психологічне «музейне відчуження».

Історія

Фото за:

<https://lviv.vgorode.ua/reference/muzey/268196-lvivskiy-istorychnyi-muzei-viddil-istorii-ukrainskoi-diaspory-viddil-istorii-zakhidnoukrainskykh-zemel>

Археологічний музей [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/nmnh-archaeological-museum> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

У чотирьох залах музею на площі 500 кв. м експонується близько 10000 предметів, які дають змогу відтворити історію України від моменту появи першої людини до пізнього середньовіччя.

Віртуальний музей спадщини князів Острозьких [Електронний ресурс] : [сайт]. Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://www.ostvr.com/uk> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Віртуальний тур українськими музеями просто неба [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museums.authenticukraine.com.ua/ua/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Дубенський замок [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://www.ostvr.com/uk/dubno-castle> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Замок у місті Дубно був зведений князем Костянтином Івановичем Острозьким у 1492 році. Укріплене місто забезпечувало військовий захист краю, а власнику – доходи від торгівлі. Він обрав Дубенський замок для зберігання трофеїв, які здобував у битвах з противниками. Це – коштовності, зброя, захисне озброєння та предмети побуту. З-поміж трофеїв, привезених після відомої битви з військом московського царя під Оршею 1514 року, була гармата московська з кентавром, гармата з московським гербом, срібна з позолотою царська булава та інші коштовні речі.

Заповідник «Поле Полтавської битви» [Електронний ресурс] // Україна Incognita : [проєкт газети «День»]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://incognita.day.kyiv.ua/virtualna-ekskursiya-zapovidnikom-pole-poltavskoyi-bitvi.html> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

На території заповідника «Поле Полтавської битви» в різний час відбувалися події, які докорінно змінили хід європейської історії: епізод битви між військами великого князя литовського Вітовта й ординського хана Темір-Кутлуя, вирішальний бій між гетьманом Іваном Виговським та полтавським полковником Мартином Пушкарем, Полтавська баталія 1709 року, операція часів II світової війни «Френтік».

Історико-археологічний музей «Прадавня Аратта – Україна» в с. Трипілля [Електронний ресурс] // Україна Incognita : [проект газети «День»]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://incognita.day.kyiv.ua/museums/trypillia/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Кам'янець-Подільська фортеця [Електронний ресурс] : [відеоекскурсія] // YouTube. – Дата публікації: 30.05.2016. – Мультимедійні дані (04 хв. 21 сек.) <https://www.youtube.com/watch?v=jkzPES9lv3c> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Меморіальний музей В'ячеслава Липинського у с. Затурці [Електронний ресурс] // Україна Incognita : [проект газети «День»]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://incognita.day.kyiv.ua/museums/lypynskoho/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Затурцівський меморіальний музей В'ячеслава Липинського – перший і єдиний в Україні та світі музейний заклад, експозиція якого присвячена життєвому шляху, громадсько-політичній, науковій та державній діяльності історика, політолога і державного діяча України першої третини XX століття. Музей відкрито у садибі родини Липинських, де пройшли дитячі і юнацькі роки вченого.

Музей Гетьманства [Електронний ресурс] // Україна Incognita : [проект газети «День»]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://incognita.day.kyiv.ua/museums/hetmanstva/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

З метою правдивого висвітлення проблем державотворення в Україні, надання неупередженої оцінки її видатних діячів, розкриття специфічної форми правління адміністрації доби Гетьманщини, 11 березня 1993 року розпорядженням Представника Президента України у м. Києві було створено Музей гетьманства.

Музей грошей Національного банку України [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeFSHm1IYghuyLjOGGoO6BIHirX60UPv3jy9wDYC3XKKUiDDpw/viewform> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

З 2021 році Музей грошей НБУ можна відвідати з гідом у рамках віртуального туру. Під час нього відвідувачі мають можливість побачити інтер'єри однієї з найвеличніших будівель XX ст у Києві та ознайомитися з-понад 3,5 тис. експонатами. Серед них гроші Київської Русі, найдорожча та найцінніша пам'ятна монета України, злиток золота видобутий на Закарпатті тощо. А 180 найунікальніших експонатів представлені у форматі 3D. Екскурсія триває 45 хвилин, за які гід розповість про управління власними фінансами, захист грошей, які функції виконує Національний банк України, як відбувається грошовий обіг тощо.

Музей книги і друкарства України [Електронний ресурс] // Музейний портал : проект. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/museum-of-books-and-printing-of-ukraine/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей розташований у давній архітектурній пам'ятці Києво-Печерської лаври — будинку монастирської друкарні, що діяла безперервно з початку XVII століття до початку XX століття (понад 300 років). У Музеї зібрані багаті скарби книжкової культури українського народу.

Музей книги та друкарства в Острозі [Електронний ресурс] // Державний історико-культурний заповідник міста Острога : [сайт]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://ostrohcastle.com.ua/output/LutskPanoTour.html> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей Однієї Вулиці [Електронний ресурс] // Музейний портал : проект. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/one-street-museum/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Творці Музею Однієї Вулиці намагаються відкрити таємниці Андріївського узвозу вже протягом багатьох років. Мініатюрний за своїм розміром, проте глибокий за внутрішнім змістом, музей – одне з найбільш привабливих туристичних місць Києва.

Музей Степана Бандери у Лондоні [Електронний ресурс] // Україна Incognita : [проект газети «День»]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://incognita.day.kyiv.ua/museums/bandery/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

У музеї Степана Бандери знаходяться цікаві артефакти — костюм, у якому він був убитий, особисті речі, а також елементи інтер'єру кабінету провідника ОУН.

Національний військово-історичний музей України [Електронний ресурс] // Україна Incognita : [проект газети «День»]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://incognita.day.kyiv.ua/museums/military/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей розпочав свою роботу у 1998 році. До його колекції увійшли експонати установ-попередників – Київського воєнно-історичного музею, заснованого у 1910 році, та Музею історії військ Київського Червонопрапорного військового округу, створеного у 1967-му. Експозиція музею охоплює історію військової справи на теренах України від того часу, коли у причорноморських степах жили войовничі скіфи, й до сьогодення.

Острозький замок [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://www.ostvr.com/uk/ostroh-castle> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Острозький замок розташований на вершині 20-метрового пагорба над долиною ріки Вілії, в районному центрі Острог, Рівненської області. Замок був побудований на місці дерев'яного укріплення зруйнованого монголо-татарами в 1241 році. Спочатку це була башта-донжон, яка тепер має назву «Вежа Мурована». Замок був резиденцією князів Острозьких. Зараз на території Острозького замку розташований Острозький краєзнавчий музей. Замок протягом XIV-XVI століть був родовим гніздом князів Острозьких - найбагатіших магнатів Речі Посполитої тих часів і найбільшого свого розквіту досяг при Костянтині Івановичу Острозькому. Протягом століть замок неодноразово перебудовувався і модернізувався. Станом на 2014 р. ансамбль замку

становлять Вежа Мурована (XIV століття), Кругла башта (XVI століття), Богоявленський собор (XV-XVI століття), надбрамна дзвіниця (1905) і фрагменти стін.

Острозький краєзнавчий музей [Електронний ресурс] // Державний історико-культурний заповідник міста Острога : [сайт]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://ostroycastle.com.ua/3Ddonjon/index.html> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Палац Кирила Розумовського у Батурині [Електронний ресурс] // Україна Incognita : [проект газети «День»]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://incognita.day.kyiv.ua/museums/rozum/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Кирило Григорович Розумовський – останній гетьман України, лівої та правої сторін Дніпра та Війська Запорозького. Урочисте обрання гетьмана відбулось 22 лютого 1750 р. у м. Глухові. За особистою ініціативою Кирила Григоровича гетьманською резиденцією було оголошено Батурин. З 1794 року Розумовський постійно проживає у цьому місті, саме тоді він і замислює будівництво грандіозного палацово-паркового ансамблю. Для цього до Батурина запрошує придворного імператорського архітектора Чарльза Камерона. Сьогодні відроджений палац у Батурині є свідченням того, що аристократичні родини є невід'ємною частиною української історії.

Палац Потоцьких у Львові [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://potocki-palace-lviv.virtual.ua/ua/3d-tour/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Наприкінці 19 століття палац побудував намісник Галичини. Він дуже любив французьку архітектуру, тому будівля побудована за проектом архітектора з Франції. Палац був призначений для парадних прийомів і зустрічей, маючи багато залів і віталень. Також тут багато ліпнини, позолоти, мармуру, живопису, бронзи, камінів, колишня їдальня графа. Нині там також картинна галерея.

Підземелля Луцька [Електронний ресурс] // Veter do it. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://www.google.com/maps/@50.7381351,25.3197476,3a,75y,216.86h,99.94t/data=!3m6!1e1!3m4!1sAF1QipP07CiK28KYQXV4ZTXwqw5AAmiaW4UTegBxTx40!2e10!7i12000!8i6000> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Поле Берестецької битви. З землі і з неба [Електронний ресурс] // Keep going to... простір мандруючого їжачка : [сайт]. – Електрон. текст. та зображув. дані. – Режим доступу: <https://www.keepingto.com/berestechko> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Цитадель Батуринської фортеці [Електронний ресурс] // Україна Incognita : [проект газети «День»]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://incognita.day.kyiv.ua/museums/tsytadel/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

У центрі Батурина, біля головної площі міста, ви обов'язково побачите дерев'яний оборонний мур. Це – відбудована Цитадель Батуринської фортеці. Якщо уявити Батурин кінця 17 – початку 18 століть, то його серцем була Цитадель площею 130 на 100 метрів; до неї півколом прилягала Фортеця площею 26 гектарів; а за фортечними мурами, в низині розташовувалося неукріплене передмістя та Подол. До речі, назва міста походить від давньоруського слова «батура», що й означає «укріплення, фортеця».

Література

Фото за: <http://museumlit.org.ua/wp-content/uploads>

Квартира-музей П. Г.Тичини [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/p-g-tychyna-apartment-museum/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Літературно-меморіальний музей-квартира, присвячений життю і творчості поета, який прикрашають десятки унікальних виробів мистецтва. Також в квартирі збережені прижиттєві інтер'єри та музичні інструменти митця.

Колодяжненський літературно меморіальний музей Лесі Українки [Електронний ресурс] // YouTube. – Дата публікації: 09.07.2014. – Мультимедійні дані (06 хв. 55 сек.). – Режим доступу: http://volyn-museum.com.ua/index/kolodjazhnenskij_literaturno_memorialnij_muzej_lesi_ukrajinki/0-10 (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей української поетеси Лесі Українки у с. Колодяжному Ковельського району відкритий 10 липня 1949 року в садибі, придбаній її батьком П. А. Косачем у 1868 році. З 1882 по 1907 рік тут з деякими перервами жила Леся Українка. У Колодяжному вона написала багато поетичних творів, які увійшли до скарбниці української та світової літератури. У музеї діє повноцінна, науково-обґрунтована експозиція, яка розкриває життєвий і творчий шлях Лесі Українки. Експозиція музею складається з двох частин – меморіальної і літературної, і розміщена у трьох приміщеннях.

Літературно-меморіальний музей М. В. Гоголя [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/literal-and-memorial-museum-of-m-gogol/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Історія музею розпочалася з 1909 року. Будиночок лікаря М. Я. Трохимовського, в якому 20 березня 1809 року народився Микола Гоголь, завжди привертав до себе увагу. У 2009 році відбулась капітальна реконструкція приміщення музею М. В. Гоголя та добудова виставкової зали. Виставкова експозиція, представлена музеєм М. В. Гоголя до ювілею письменника, поєднала в собі як розділи, присвячені життєвому та творчому

иляху, увічненню пам'яті вічного генія Миколи Гоголя, так і експозицію, присвячену народним промислам гоголівського краю.

Літературно-меморіальний музей Григорія Сковороди [Електронний ресурс] // Україна Incognita : [проект газети «День»]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://incognita.day.kyiv.ua/museums/skovorodynivka/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Львівський літературно-меморіальний музей Івана Франка [Електронний ресурс] // Музейний портал : проект. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/lvivskij-literaturno-memorialnij-muzej-ivana-franka> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Це унікальна збірка реліквій, пов'язаних з життям і діяльністю видатного українського письменника, поета, філософа і науковця. Розташований у колишньому будинку Івана Франка, де він мешкав із 1902 по 1915 рік. Музей організовує і проводить щорічні «Франківські читання», на яких з франкознавчими доповідями виступають співробітники музею та інших наукових установ.

Музей «Кобзаря» Т. Г. Шевченка [Електронний ресурс] // Музейний портал : проект. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/museum-of-t-g.-shevchenko-kobzar/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей однієї книги – «Кобзаря» Т. Г. Шевченка було відкрито 19 травня 1989 р. на честь 175-річчя від дня народження поета. Він є відділом Черкаського обласного краєзнавчого музею. Розташований у меморіальному будинку, в якому з 18 по 22 липня 1859 р. у родині купців Цибульських проживав Т. Г. Шевченко.

Музей-садиба Івана Котляревського у Полтаві [Електронний ресурс] // Україна Incognita : [проект газети «День»]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://incognita.day.kyiv.ua/virtualna-ekskursiya-muzejem-sadiboyu-ivana-kotlyarevskogo-u-pol-tavi.html> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

У цій садибі в самотньому центрі Полтави народився основоположник сучасної української мови – Іван Котляревський. Тут він прожив усе своє життя. Тут була створена славнозвісна «Енеїда», п'єси «Наталка Полтавка» та «Москаль-чарівник».

Музей Уласа Самчука [Електронний ресурс] // Україна Incognita : [проект газети «День»]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://incognita.day.kyiv.ua/muzei-samchuka.html> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей відкрито 20 лютого 2007 р. – у 102-річницю від дня народження письменника Уласа Самчука (1905–1987 рр.). Розмістився він в залах Будинку вчених м. Рівного. Музей має свої особливості, якими вирізняється з-поміж подібних закладів. Його експозиція, висвітлюючи головні творчі здобутки Уласа Самчука, зосереджує увагу на впливі особистості письменника на весь український літературний процес ХХ ст. Музей фокусує увагу на рівненському періоді життя і діяльності письменника, зримо відтворивши літературну, культурну та духовну палітру краю в його найпереломніші та найдраматичніші роки і дні.

Національний музей літератури України [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/national-museum-of-literature-of-ukraine> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Національний музей літератури України — один з найпопулярніших загальнодержавних музейних закладів країни, провідний серед музеїв літературного та літературно-меморіального профілю. Музей розташований у самому центрі Києва — на розі вулиць Б. Хмельницького та Тереженківської, у будинку, який є пам'яткою історії та архітектури кінця XIX ст., — колишньому головному корпусі Колегії Павла Галагана, спорудженому 1871 року відомим архітектором О. Я. Шіллем у стилі пізнього класицизму.

Чернігівський літературно-меморіальний музей-заповідник М. Коцюбинського [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/chernigov-literary-memorial-museum-reserve-of-kotsyubinsky/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Це садиба класика української літератури, великого гуманіста і Сонцепоклонника Михайла Михайловича Коцюбинського. Письменник придбав її в 1898 році, коли переїхав з Вінниці. Вона і нині залишається в такому вигляді, який мала за його життя. Нині музей складається з меморіального будинку письменника, сучасної будівлі літературної експозиції та справжньої окраси своєї – меморіального саду Коцюбинських.

Мистецтво

Фото за:

<https://suspilne.media/36542-mistectvo-oflajn-ak-muzei-gotuutsa-do-vihodu-z-karantinu/>

Британська національна галерея [Електронний ресурс] // Віртуальні екскурсії світовими музеями. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://www.nationalgallery.org.uk/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Зали галереї наповнені роботами західноєвропейського живопису XII – початку XX століття. Дорогоцінними роботами є картини Тиціана, Рубенса, Лоренна, Тернера та багатьох інших талановитих і всесвітньовідомих художників. У режимі онлайн можна ознайомитись не тільки з шедеврами мистецтва, а й безпосередньо зі спорудою, тобто архітектурою музею.

Будинок-музей Ігоря Стравінського в Устилузі [Електронний ресурс] // Україна Incognita : [проєкт газети «День»]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу:

<http://incognita.day.kyiv.ua/museums/stravinskoho/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Ігор Стравінський – відомий на весь світ композитор, якому аплодувала аудиторія Європи та США. Утім, мало кому відомо, що родом він з України і що на Волині досі знаходиться будинок композитора, збудований за його власним проєктом та який він особисто називав «райським куточком для творчості». Сьогодні тут на громадських засадах діє музей Ігоря Стравінського, а також проводяться міжнародні фестивалі класичної музики «Стравінський та Україна».

Бельведер в Австрії [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://artsandculture.google.com/partner/belvedere> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Тут можна оглянути фантастичну колекцію австрійського художника і графіка Густава Клімта. Також є роботи французьких імпресіоністів і колекція віденських картин.

Лондонська Національна галерея [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://www.nationalgallery.org.uk/visiting/virtual-tours> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Найбільша галерея в світі, містить більше 2000 зразків західноєвропейського живопису XIII – початку XX століття з кожної важливої епохи в історії мистецтва. У Лондонській галереї представлені роботи таких великих художників як: Джотто, Мікельанжело, Веласкеса, Леонардо да Вінчі, Тиціана, Ван Гога, Родена, Рафаеля, Ван Дейка і інших визначних творців.

Лувр (Париж, Франція) [Електронний ресурс] – Мультимедійні дані. – Режим доступу: http://www.louvre.fr/llv/commun/home_flash.jsp (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

На сайті представлена інформація про історію Лувру, список всіх колекцій. Вибираючи вид колекції, користувач одержує фото експоната, короткий його опис та історію створення. Подано також опис всіх виставок, вказано види екскурсій, плановані екскурсії та ціни на них. Під час віртуальної подорожі можна відвідати вибрані зали музею і оглянути їх з різних сторін.

Меморіальний музей-садиба Катерини Білокур [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/memorial-museum-manor-of-kateryna-bilokur> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Меморіальний музей-садиба народної художниці України Катерини Василівни Білокур, де весь свій вік прожила самотність майстриня, знаходиться у с. Богданівка. Це чарівний куточок на Загреблі, де 7 грудня 1900 року Катерина Білокур побачила світ, де ступала перші кроки по землі. Батьківській хаті судилося стати знаною багатьом відвідувачам з різних країн світу.

Метрополітен (Нью-Йорк, США) [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://www.metmuseum.org> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

У музеї Метрополітен представлено не тільки американське мистецтво. Тут є колекція стародавніх єгипетських пам'яток, зібрання творів європейського живопису і скульптури. На сайті представлена інформація для відвідувачів, календар виставок,

список колекцій, є більше 3,5 тисяч фотографій експонатів, можна відвідати віртуальні виставки. Частина експонатів для онлайн-перегляду надається тільки зареєстрованим користувачам.

Музей Ван Гога в Амстердамі [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: https://artsandculture.google.com/explore/collections/van-gogh-museum?c=assets&f=art_movement/m/015xrg (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Тут зберігається найбільша у світі колекція творів мистецтва Вінсента Ван Гога. Постійна колекція налічує понад 200 картин, 500 малюнків і понад 750 листів. У музеї також є виставки на різні теми з історії мистецтва 19 століття.

Музей волинської ікони – відділ Волинського краєзнавчого музею. [Електронний ресурс] : інтерактив. 3D презентація // Музейний простір Волині : [сайт]. – Мультимедійні дані (03 хв. 46 сек.). – Режим доступу: http://volyn-museum.com.ua/index/muzej_volinskoji_ikoni/0-11 (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

У залах Музею волинської ікони експонується більше ста пам'яток іконопису. Експозиція дає унікальну можливість познайомитися зі своєрідністю художньої мови і внутрішнього світу волинського малярства XVI – XVIII століть, побачити твори декількох поколінь іконописців. Основу колекції музею склали знахідки експедиції 1980 – 1985 років по обстеженню храмів Волині.

Музей етнографії та художнього промислу [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/muzej-etnografii-ta-hudozhnogo-promislu> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Це найстаріший музей на теренах нашої держави з унікальною колекцією пам'яток традиційної культури та народного мистецтва українців. Музей був утворений у 1951 р. шляхом об'єднання двох великих музейних осередків у Львові – Міського промислового музею (заснований 1874 р.) і музею Наукового товариства ім. Т. Шевченка (1895 р.).

Музей історії мистецтв [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://www.khm.at/objektdb/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Художньо-історичний музей у Відні є одним з найбільших і знаменитих музеїв у світі. У його колекціях мистецтво з часів Стародавнього Єгипту до кінця XVIII ст.

Музей культурної спадщини [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/cultural-heritage-museum/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей культурної спадщини було відкрито 1999 року в стінах відтвореного реставраторами старовинного особняка на Печерську. Експозиція музею розповідає про життєвий шлях та творчість відомих представників української діаспори, для яких Київ був не лише Батьківщиною, але й місцем, де вони опановували ази майбутньої майстерності, вивчали духовну спадщину минулих поколінь.

Музей мадам Тюссо [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://www.sphericalimages.com/tussauds/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Експонатами музею є створені з воску постаті історичних та відомих особистостей світу, до яких належать: музиканти, актори, співаки, вчені, політики, громадські діячі та інші знані особи. На даний момент музей відображає останні події світу.

Музей сучасного мистецтва імені Гуггенгайма в Іспанії [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://artsandculture.google.com/partner/guggenheim-bilbao>

Сама будівля музею – це витвір сучасного мистецтва. Тож і всередині пропонують ознайомитися із сучасним мистецтвом і дослідити його. Мета – встигнути відкрити для себе мистецтво нашого часу.

Музей театрального, музичного та кіномистецтва України [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/museum-of-theatre-music-and-cinema-of-ukraine/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Зібрана за час існування – з 1923 р. – велика і різновидова колекція пам'яток з історії розвитку мистецтв, яка постійно поповнюється новими матеріалами, є ґрунтом для науково-дослідної, науково-консультативної, експозиційно-виставкової роботи, багатим джерелом для популяризації здобутків національного театру, музики та кіно.

Музей українського живопису [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/muzej-ukrainskogo-zhivopisu> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей українського живопису було відкрито 11 жовтня 2013 року. Протягом короткого проміжку часу музей став справжнім епіцентром культурного життя Дніпра. Музейне зібрання постійно поповнюється шляхом нових надходжень, та нині налічує близько 2500 предметів живопису, графіки, скульптури та предметів емальєрного мистецтва.

Музей сучасного мистецтва [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://www.mmkslw.or.at/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей сучасного мистецтва в Музейному кварталі приділяє особливу увагу мистецтву XX і XXI століть. Роботи Енді Уорхола, Класа Ольденбурга, Пабло Пікассо, Йоко Оно, Гюнтера Бруса і Герхарда Ріхтера. Колекція включає в себе близько 9000 творів: картини, скульптури, інсталяції, малюнки, графіки, фотографії, відео, фільми, архітектурні моделі та меблі.

Національна галерея мистецтв (Вашингтон) [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <http://old.namu.kiev.ua/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

На сайті широко представлено колекції та виставки музею, плани екскурсій та програми, є кілька онлайн-турів, діє віртуальний магазин.

Національний музей антропології (Мехіко) [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://www.mna.inah.gob.mx/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

У музеї зберігається унікальна колекція археологічних та антропологічних експонатів доколумбівської епохи, знайдених на території Мексики. Музей ставить собі за мету популяризацію культури доіспанського періоду та сучасної культури корінних народів Мексики.

Театр-музей Сальвадора Далі в Іспанії [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://www.salvador-dali.org/en/museums/dali-theatre-museum-in-figueres/visita-virtual/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Сальвадор Далі створив музей сам. Нині там зберігається найбільше картин художника. Тут є і сцени, і лабіринти, і заплутані доріжки, і сад, і справжнє авто, і статуї. Усе, чого можна й не можна очікувати від художника-сюрреаліста.

Художній музей – відділ Волинського краєзнавчого музею [Електронний ресурс] // Музейний простір Волині : [сайт] – Мультимедійні дані. – Режим доступу: http://volyn-museum.com.ua/index/khudozhnij_muzej/0-12 (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музеї природничих наук

Фото за: <http://www.nas.gov.ua/UA/Messages/news/Pages/View.aspx?MessageID=2749>

Ботанічний музей [Електронний ресурс] // Музейний портал : проект. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/nmnh-botanical-museum> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

В п'яти великих залах музею на загальній площі 1400 кв.м. у 109 вітринах, 10 біогрупах, 8 великоформатних об'ємних діорамах та на 20 щитах і 100 фризах розміщені експозиції: "Ботанічна наука на Україні", "Основні групи рослинного світу", "Клітинна будова та морфологія квіткових рослин", "Система та еволюція квіткових рослин", "Рослини в житті людини", "Охорона природи", "Рослинний світ України", "Рослинний світ Євразії", "Рослинний світ Земної кулі". В музеї експонується 4000 натурних ботанічних експонатів, 550 фотографій, 1000 кольорових схем, малюнків, карт ареалів, понад 300 розгорнутих текстових характеристик з відомостями про природні зони, флористичні царства і регіони, рослинні угруповання з описами особливостей окремих особливо цікавих, цінних для науки або практики видів рослин світової флори.

Морський музей [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/marine-museum/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей анатомії [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/nubip---museum-of-anatomy> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей В. І. Вернадського [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/v-i-vernadskiy-museum> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Наукова зала музею представляє собою комплекс рельєфних таблиць, діаграм, стендів, які максимально адаптовані до матеріалів та наукових даних шкільних програм предметів природничого циклу. У цій залі проводяться уроки біології, географії, хімії, екології, довкілля, а у меморіальній - екскурсії з вивчення життєвого і творчого шляху великого вченого, його наукової спадщини, зв'язків з Україною, Полтавищиною, Шишацьким краєм.

Музей метеликів [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/butterflies-museum/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей мінералів [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/museum-of-minerals/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

У колекції музею мінералів представлено більше 2000 експонатів з усього світу.

Музей науки Малої академії наук України [Електронний ресурс] // Комунальний заклад Київської обласної ради Мала академія наук учнівської молоді : [сайт]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://kyivobl-man.in.ua/virtualna-ekskursiya-do-muzeyu-nauky-maloyi-akademiyi-nauk-ukrayi-ny/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

«Музей науки» Малої академії наук України – це перший державний музей, де заборонено не торкатися експонатів. Ви опиняєтеся в просторі, де в зрозумілій і доступній формі продемонстровані найважливіші наукові здобутки людства, їхні закони та взаємодія. На відвідувачів чекає безліч відкриттів і вражень: від запуску блискавки в котушці Тесли та керування роборукою до можливості побачити власний голос і «пам'ять металів», потрапити всередину гігантської мушлі та в дзеркальний тунель із оптичною ілюзією.

Національний музей природної історії у Вашингтоні [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://naturalhistory.si.edu/visit> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Експонатами музею є зразки рослин, тварин, корисних копалин, мінералів, порід, метеоритів і, крім того, археологічні та культурні артефакти, які разом складають 126 мільйонів експонатів. Також у музеї є зал динозаврів, зал із алмазами Хоупа і знаменитими дорогоцінними каменями Нового Світу.

Палеонтологічний музей у Києві [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: https://museum-portal.com/ua/muzeji/119_nnpm--paleontologichniy-muzei (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

У музеї представлена історія розвитку тваринного й рослинного світу від прадавніх часів. Нині тут – 1 мільйон експонатів. Зокрема, можна роздивитися кістки вимерлих хребетних тварин, панцирі різноманітних безхребетних, рештки найдавніших організмів, відбитки листя прадавніх рослин.

Стоунхендж у Великій Британії [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://artsandculture.google.com/story/mwURGp1URe8zgg> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Стоунхендж визнаний об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. У віртуальному музеї можна переглянути історію й візуалізовані припущення, як 5000 років тому люди, які ще не винайшли колесо, перевезли чотиритонні споруди з блакитного каменю за 240 км.

А ще дізнатися про теорії, для чого каміння там поставили. Наприклад, деякі вчені припускають, що це місце використовувалося для святкування зимового сонцестояння, а деякі – для літнього. Ще дехто вважає, що там робили жертвоприношення, а хтось каже – що зіцільювали людей.

Тож і ви можете “погуляти” пам'яткою й поміркуйте про версії виникнення Стоунхенджу.

Музеї науки та техніки

Фото за: https://piter.tv/event/Muzej_nauki_i_tehniki/

Державний політехнічний музей [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/state-polytechnic-museum/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Політехнічний музей у Київському політехнічному інституті – один з найбільших українських музеїв техніки та технології та найбільший університетський музей України.

Музей космонавтики ім. С. П. Корольова [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/s-p-korolev-space-museum/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Експозиція музею космонавтики, що є справжнім витвором мистецтва, за допомогою музичних, пластичних образів, синтезує в органічний сплав наукову концепцію і видовищність, сприяє філософському, естетичному осмисленню буття.

Музеї просто неба [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museums.authenticukraine.com.ua/ua/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Тут представлені сім автентичних музеїв просто неба. Автори обіцяють, що так можна торкнутися до минулого, що було кілька століть тому, ознайомитися з українськими культурою й побутом та зрозуміти, чим вони цікаві й унікальні.

Так, можна відвідати:

- Музей архітектури та побуту в Ужгороді;
- Музей народної архітектури та побуту “Шевченківський гай” у Львові;
- “Мамаєву Слободу” в Києві;
- Національний музей народної архітектури та побуту України в Києві;
- Музей народної архітектури та побуту середньої Наддніпрянщини в Переяслав-Хмельницькому;
- Резиденцію Богдана Хмельницького в Чигирині;
- Запорізьку Січ.

Усі віртуальні екскурсії відбуваються під супровід україномовних пояснень про те чи інше місце, цікавих фактів і значення речей. Відчуття – начебто ви справді гуляєте музеєм з екскурсоводом.

Музей ретро-автомобілів «Машини часу» [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/muzej-retro-avtomobiliv-mashini-chasu> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Сьогодні музей «Машини часу» зібрав вже близько 50 екземплярів автомобілів різних країн та епох. Тут ви побачите американські вінтажні автомобілі. У музеї все продумано до дрібниць: від старовинного люка 19 століття до раритетних вантажівок.

Музей трудової слави ПГМК [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/museum-of-labor-glory-of-pgmk/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей Прикаспійського гірничо-металургійного комбінату відкрили в 1984 році і лише через 11 років його вперше відвідали представники громадськості. Секретність уранового виробництва, яке представляв музей – була понад усе. Раритетні фотографії першої залізниці, макет автомобілів БІЛАЗ і навіть перший комп'ютер, що датується 1980 роком.

Музей Цікавої Науки [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/muzej-cikavoi-nauki> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Музей Цікавої Науки – унікальний заклад, основна мета якого привернути увагу молоді до вивчення природничих наук, навколишнього світу і явищ в ньому. Для того, щоб пробудити інтерес до пізнання, був розроблений ряд неймовірних інструментів: експозиція (наукові інтерактивні експонати), експериментарій (наукова лабораторія), планетарій, магазин цікавих подарунків, наукові шоу-програми, авторські освітні проекти, навчальні курси ("Гаджетоманія", "Кулінарна школа" та інші).

Народний музей метрології та вимірювальної техніки [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/nuft---university-museum> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Народний музей метрології та вимірювальної техніки серед численних музеїв Львова немає аналогів в Україні. Музей створений на громадських засадах при Державному підприємстві «Львівстандартметрологія» та займає три зали першого поверху будинку організації.

Національний автомобільний музей в Австралії [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://artsandculture.google.com/partner/national-motor-museum> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Це найбільший музей автомобілістів в Австралії, у якому представлено понад 400 експонатів. У музеї є як відомі марки авто, так і виготовлені самотужки авто.

Німецький музей [Електронний ресурс] // Музейний портал : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://museum-portal.com/ua/museum/deutsches-museum/> (дата перегляду: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Німецький музей разом з його підрозділами є визначним місцем для наукового і технічного спілкування та обміну знаннями а також для конструктивного діалогу між наукою і суспільством. Заснований в 1903 році, він є одним з найстаріших у світі музеїв науки і техніки, а також, із загальною виставковою площею 66000 кв м, одним з найбільших. Його унікальна колекція оригінальних експонатів з робить Німецький музей провідним міжнародним майданчиком досягнень науки і техніки.

Інтернет-ресурси про віртуальні музеї та екскурсії

Банний А. Майбутнє вже сьогодні – віртуальні екскурсії та музеї України [Електронний ресурс] / А. Банний // Discover : проєкт. – Режим доступу: <https://discover.ua/inspiration/maybutnye-vzhe-sohodni-virtualni-ekskursiyi-ta-muzeyi-ukrayiny> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Віртуальні екскурсії музеями України та світу [Електронний ресурс] // Національна історична бібліотека України : [сайт]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://nibu.kyiv.ua/virttour/museum/> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

8 варіантів незабутньої віртуальної екскурсії [Електронний ресурс] // На урок : [освіт. проєкт]. – Дата публікації: 19.03. 2020. – Режим доступу: <https://naurok.com.ua/post/8-variantiv-nezabutno-virtualno-ekskursi> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

8 віртуальних екскурсій зоопарками, світовими пам'ятками і навіть Марсом! [Електронний ресурс] // Медіа Освіторія : [сайт]. – Дата публікації: 07.04.2020. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://osvitoria.media/news/8-virtualnyh-ekskursij-zooparkamy-svitovymy-pam-yatkamy-i-navi-t-marsom/> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Віртуальні тури Україною [Електронний ресурс] // Discover : проєкт. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://discover.ua/virtual-tours> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

25 найбільш відвідуваних місць Світу [Електронний ресурс] // Андреоллі-тур : [сайт]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://andreolli.com.ua/dovidnyk-mandrivnyka/25-najbilsh-vidviduvanyh-mists-svitu.html> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Кісільова М.В. Віртуальні екскурсії з біології як сучасна форма організації освітнього процесу в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / М. В. Кісільова // Комунальний заклад Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти : [сайт]. – Режим доступу: <http://www.soippo.edu.ua/index.php/4949-virtualni-ekskursiji-z-biologiji-yak-suchasna-forma-organizatsiji-osvitnogo-protsesu-v-umovakh-voennogo-stanu> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Коваленко О.В. Використання віртуальних екскурсій як сучасних форм організації навчального процесу [Електронний ресурс] / О. В. Коваленко // Інноваційна педагогіка. – 2019. – Вип. 9. – Режим доступу: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/9/part_1/22.pdf (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Кращі музеї, куди можна потрапити онлайн [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://34travel.me/post/online-museums> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Марковська М. Досліджувати, не виходячи з дому. 29 онлайн-музеїв, аби урізноманітнити уроки [Електронний ресурс] / М. Марковська // . 15 січ. 2022. – Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/doslidzhuvaty-ne-vyhodyachy-z-domu-29-onlajn-muzeyiv-aby-urizno-manitnyty-uroky/> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Марусей Т. Віртуальна екскурсія як напрямок розвитку сучасного туризму [Електронний ресурс] / Т. Марусей // Економіка та суспільство. 2021. Вип. 26. – Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/402> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Незабутні віртуальні екскурсії 4 кращими музеями світу [Електронний ресурс] // Всеосвіта : нац. освіт. платформа. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/c/news/post/18522> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Поперечна Д. Коли вдома не сидиться: 32 онлайн-екскурсії по всьому світу [Електронний ресурс] / Д. Поперечна // Українська правда. – 2020. – 28 квіт. – Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua/travel/2020/04/28/240761/> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Печерна А. 50+ віртуальних екскурсій музеями світу і України [Електронний ресурс] / А. Печерна // Освіта нова : [портал]. – Режим доступу: <https://osvitanova.com.ua/posts/3833-150-virtualnykh-ekskursii-muzeiamy-svitu-i-ukrainy> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

41 найкращий віртуальний музей світу, який необхідно відвідати [Електронний ресурс]. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: https://www.canva.com/ru_ru/obuchenie/virtualnye-ekskursii/ (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.

Топ-10 найкращих віртуальних екскурсій у світі [Електронний ресурс] // УНІАН : інформ. агенство. – Мультимедійні дані. – Режим доступу: <https://www.unian.ua/tourism/lifehacking/10922612-top-10-naykrashchih-virtualnih-ekskursiy-u-sviti.html> (дата звернення: 13.09.2024). – Назва з екрана.